بسم الله الرحمن الرحيم

ސިވިލް ކޯޓު

މާލެ

ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

ކޭސް ނަންބަރު: 134/Cv-C/2021

ކޭސްގެ ބާވަތް: ދަޢުލަތުގެ އިދާރާއެއް ހިމެނޭ އިދާރީ ޠަބީޢަތުގެ ދަޢުވާ

މައްސަލަ އައިގޮތުގެ ބަޔާން: މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުން

ދަޢުވާކުރާ ފަރާތް:

1. މަރްޔަމް ރިޒްނީ ޢަލީ، މއ. ބަނޑިނޫމާގެ ފްލެޓް 01-02، މާލެ (A040544)
2. ޢަހްލާ ރިޒްމާ ޢަލީ، މއ. ބަނޑިނޫމާގެ ފްލެޓް 01-03، މާލެ (A040541)
3. އާއިޝަތު ޝިޒްނީ ޢަލީ، މއ. ބަނޑިނޫމާގެ ފްލެޓް 01-06، މާލެ (A040545)
4. އާސިމް ޢަލީ، މ. ބީވަރިދޫ، މާލެ (A000849)
5. އާމިނަތު ރަޝީދާ، މ ބީވަރިދޫ، މާލެ (A047252)
6. އާބިދާ ޢަލީ، މއ. ބަނޑިނޫމާގެ ފްލެޓް 01-04، މާލެ (A036176)

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް:

1. މާރަލް ޓުއަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (C-0498/1979)
2. މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް (ދަޢުލަތް)

ހުށަހެޅުން ތާރީޚް	ނިމުން ތާރީޚް
29 ޖުމާދަލްއޫލާ 1442	14 ރަޖަބު 1444
13 ޖަނަވަރީ 2021	05 ފެބުރުއަރީ 2023

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ގުޅުއްވުމަށް ފޯނު ނަންބަރު: 3002700,3002701 | ސެކްޝަން ފޯނު ނަންބަރު 3002702 | ރަޖިސްޓްރީ ފޯނު ނަންބަރު 3002703,3002704

ފެކްސް: 3323986 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv | ޓްވިޓަރ: @MVCivilCourt

ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ

މިއީ، މއ. ތަސިނިރުމާގެ ގުލްޝަން 01-02، މަރްޔަމް ނިޝާނީ ޢަލީ (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A040544) އާއި މއ. ތަސިނިރުމާގެ ގުލްޝަން 01-03، ޙައްވާ ނިޝާމާ ޢަލީ، (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A040541) އާއި މއ. ތަސިނިރުމާގެ ގުލްޝަން 01-06، އާއިޝަތު ޝިޒާނީ ޢަލީ، (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A040545) އާއި މ. ސިފަރިދޫ، މާލެ، ޢާބިދު ޢަލީ، (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A000849) އާއި މ ސިފަރިދޫ، އާމިނަތު ރަޝީދާ، (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A047252) އާއި މއ. ތަސިނިރުމާގެ ގުލްޝަން 01-04، އާމިނާ ޢަލީ، (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A036176) (މިގޮތުން "ދަޢުވާކުރާ ފަރާތްތައް" ކަމަށް ބުނެވިފައިވާ) ގެ ހިއްސާ ހުންނަ މާފަރު ޖުއަލަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C-0498/1979) (މިގޮތުން "ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް" ނުވަތަ 'ކުންފުނި' ކަމަށް ބުނެވިފައިވާ) ގެ ހިއްސާ އަށް ކުންފުނީގެ ހިންގާ ގަވާއިދާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނު) އާ ޚިލާފަށް ބަދަލުގެނައުމާއި، ކުންފުނީގެ ހިއްސާ ބަދަލުކުރި ކުރުން ބާޠިލުކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ކުންފުނީގެ ހިއްސާގެ ޝެއަރހޯލްޑަރުން ކުންފުނީގެ އަސާސީ ގަވާއިދާއި ހިންގާ ގަވާއިދު ރަޖިސްޓްރީކުރުމުން ބާޠިލު ކަމަށް 17 މޭ 1988 ގައި ފާސްކުރައްވާފައިވާ ޤަރާރު ރުޖޫޢުކުރުމަށް ދަޢުވާލިބޭ ކުންފުނީގެ އިދާރާއިން ދައުލަތުގެ ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކަށް އެންގުމަށް އެދި މާފަރު ޖުއަލަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް (ދަޢުވާލިބޭ) އަށް ރައްދުވާގޮތަށް މަރްޔަމް ނިޝާނީ ޢަލީ އާއި ޙައްވާ ނިޝާމާ ޢަލީ އާއި އާއިޝަތު ޝިޒާނީ ޢަލީ އާއި ޢާބިދު ޢަލީ އާއި އާމިނަތު ރަޝީދާ އާއި އާމިނާ ޢަލީ ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާ މައްސަލައެކެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް

1- ކުންފުނީގެ ހިންގާ ގަވާއިދާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނު) އާ ޚިލާފަށް ކުންފުނީގެ ހިއްސާ ބަދަލުކުރެވިފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ މި މައްސަލައިގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތްތަކުން އެދިފައިވަނީ؛

i. ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑު އެކުލަވާލާފައިވަނީ އެ ކުންފުނީގެ ހިންގާ ގަވާއިދާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނު) އާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް، އާއި

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ޖެނެރަލް ފޯން ނަންބަރު: 3002700,3002701 | ސެކްޝަން ފޯން 3002702 | ރެޖިސްޓްރީ ފޯން 3002704,3002703
ފެކްސް: 3323986 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv | ޓްވިޓަރ: @MVCivilCourt

ii. ކުންފުނީގެ ހިންގާ ފަރާތުގައި ހިމެނުން އެކުލަވާލާފައިވާ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ކުންފުނީގެ ހިއްސާ ބަދަލުކުރުމަށް ކޮށްފައިވާ އެންގުމަކީ މުޢާމަލާތެއްކަމާ ބޭރު މުޢާމަލާތެއްކަމުގެ ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް؛ އަދި

iii. 17 މޭ 1988 ގައި ކުންފުނީގެ ހިއްސާ އެކުލަވާލާފައިވާ ގޮތަށް ކުންފުނީގެ ހިއްސާގެ އޯނަރުން ރުޖޫޢުކުރުމަށް މާރަލް ޖުއަލަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ އިތުރުން ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކަށް އަންގައި އަމުރުކޮށްދިނުމަށެވެ.

2- މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް (ދެވަނަ ފަރާތް) ގެ ދިފާޢު: މި ދައުވާއަށް ޖަވާބު ދާރީވުމަށް ދިން ފުރުޞަތުގައި މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް (ދެވަނަ ފަރާތް) ބުނެފައިވަނީ، މާރަލް ޖުއަލަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު BR-0507/15 (07 ޖުލައި 2015) އާއި ނަންބަރު BR-0707/15 (20 ޖުލައި 2015) ގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަންގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން 15 ޖުލައި 2015 އަދި 30 ޖުލައި 2015 ގައި މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާ މާރަލް ޖުއަލަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ހިއްސާއަށް ގެނުވުނު ބަދަލު ފާސްކުރި ގޮތުން ސާބިތު ކަމަށް ބުނެފައިވާ ބޯޑުން ނިންމަވުމުން، އެ ހިއްސާ ބަދަލުކުރީ ކުރިން ބާއްވާފައިވާ 05 ޖެނުއަރީ 2014 ގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ހިއްސާގެ ބަދަލާ އެއްގޮތަށް އެ ކުންފުނީގެ ހިއްސާ ރަޖިސްޓަރ ކުރެވިފައިވުމުން، މިހާރު މި މައްސަލައިގައި ޝަރީޢަތުން ހައްލުކުރަންޖެހޭ ސުވާލުތަކެއް ނެތީމާ، ދައުވާކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ފަދަ އަމުރެއް ނެރުމަށް ނުޖެހޭނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދެއްވުމަށް އެދި، ދައުވާއަށް އިންކާރުކުރަނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް (ދެވަނަ ފަރާތް) އިން ޖަވާބު ދީފައިވެއެވެ.

3- މާރަލް ޖުއަލަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ދިފާޢު: މި ދައުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވުމަށް ދިން ފުރުޞަތުގައި މި ދައުވާއަކީ ކުރިއަށް ނުގެންދެވޭނެ ދައުވާއެއްކަމަށް ބުނެ ދައުވާލިބޭ މާރަލް ޖުއަލަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން އިޢުތިރާޟީ ނުކުތާއެއް ނަގާފައިވެއެވެ.

4- އިޢުތިރާޟީ ނުކުތާ: މި ދައުވާގެ އަސާސަކީ ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ކޮންމެ 02 (ދޭއް) އަހަރަކުން 01 (އެކެއް) ފަހަރު ކުންފުނީގެ އާންމު ޖަލްސާއަކުން އައްޔަނުކުރަން ޖެހޭނެކަމުގައި، ކުންފުނީގެ ހިންގާ ފަރާތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވިޔަސް، އެފަދައިން ބޭ އައްޔަނުކޮށްފައިނުވާތީ، ހިއްސާ ބަދަލުކޮށްފައިވަނީ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބާއްޖަ ބޯޑުން ކަމުގައި ނުވާތީ، ހިއްސާ ބަދަލުކުރުން ގާނޫނާ ޚިލާފަށް ކޮށްފައިވާ ދައުވާއެއްކަމުގައިވާތީ،

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ގުޅާނެ ފޯނު ނަންބަރު: 3002700,3002701 | ސެކިއުރިޓީ ފޯނު 3002702 | ... ފޯނު 3002704,3002703
ފެކްސް: 3323986 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv | ޓްވިޓަރ: @MVCivilCourt

i. ބޭންކިންގއާ ވަޞީއްޔަތުގެ މައްސަލަ ބެލޭނެ ދާއިރާއާ ގުޅޭގޮތުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1073/Cv-C/2020 (މަރުހަބާ ރިޒޯޓް އެޕީ އާއި އިތުރު 5 ފަރާތެއް ވ. މާރަވާ ޖުއަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް) ދަޢުވާއިން ދައުވާކުރެވުނު ހުކުމަށް، އެ މައްސަލައިގައި މައްސޫލު ގޮތުން ޝަރީޢަތުން، އެ ބުނާގޮތް ނިޔާއި ބުނާގޮތަށް ފައިބައިފާނެކަމަށް، ބޭންކިންގ ދާއިރާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ނިޔާގެ 01 (އެކެއް) ވަނަ ނުކުތާގައި ބުނެފައި އެ ދާއިރާގައި ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކުން އެދިފައިވާ މާލީ ޖުމްހޫރިއްޔާ ލިމިޓެޑްގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑަށް ގެންނަން ގަވާއިދާއި ހިލާފުން އެކުލަވާލާފައިވާ ބޭއްސުމުގައި ކަނޑައަޅައިދީފައިވާކަމަށް، ކުންފުނީގެ ބޯޑުން ނިންމާފައިވާ ބާޠިލު ނިންމުންތަކާ ގުޅިގެން ނުކުތާ ތަންފީޒު ނުކުރެވޭނެ ނިންމުންތަކުގެ ކުރިމަގަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް، ހުށަހެޅުއްވިފައިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 134/Cv-C/2021 ދަޢުވާއާ ބެހޭގޮތުން ބާރުއަޅަމުންނެވެ. ނަމަވެސް މާލީ ޖުމްހޫރިއްޔާ ލިމިޓެޑްގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑު ސަސްޕެންޑްކޮށްފައިވާތީ، އެ ބޯޑުގެ ނިންމުންތަކަށް ބާޠިލުކުރެވިފައިވާތީ، މި 02 (ދޭއް) ދައުވާގައި މަޤާމަކީ ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކުން އެދޭ ފަރާތާކުމުން، މި މައްސަލައަކީ ޝަރުޢީ ކޯޓުގެ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ދެފަރާތުގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/25 (ބަޔަ ހޮޓެލްސް (ޕީ.ވީ.ޓީ) ލިމިޓެޑް ވ. ގޯލްޑެންބީޗް އިންވެސްޓް ޓަމިއަރ އެކްސްޕީ (ދައުލަތް)) ދަޢުވާއަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށް ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށް ދައުވާގައި އެދިފައިވާތީއެވެ.

ii. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/25 (ބަޔަ ހޮޓެލްސް (ޕީ.ވީ.ޓީ) ލިމިޓެޑް ވ. ގޯލްޑެންބީޗް އިންވެސްޓް ޓަމިއަރ އެކްސްޕީ (ދައުލަތް)) ދަޢުވާއިން ޚިލާފަށް ހޮޓެލްގެ މަޤްޞަދު ބަޔާންކުރައްވާ މައިގަނޑު 03 (ތިނެއް) އުސޫލު ހުކުމެއްގައިވާ ދަޢުވާއަކަށް ތަތުބީޤު ކުރެވޭނެކަމަށް، އެގޮތުން ޢީސޫ އެސްޓޮޕަލް (Issue estoppel) މި ދަޢުވާއަކަށް ތަތުބީޤު ކުރެވޭނީ، ހިންގުމުންދާ ދަޢުވާގައި ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކުން އެދިފައިވާ ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑު ސަސްޕެންޑް ކުރުމަށް، އަދި އާންމު ޖަލްސާއެއް ބާއްވައިދިނުމަށް އަދި ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ނިންމާ ނިންމުމެއް ބާޠިލްކުރުމަށް ބޭނުން ހުކުމަށްފައިވާ ނުކުތާތަކަށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1073/Cv-C/2020 (މަރުހަބާ ރިޒޯޓް އެޕީ އާއި އިތުރު 5 ފަރާތެއް ވ. މާރަވާ ޖުއަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް) ދަޢުވާގައި އެ ނުކުތާތަކުގެ މައްސަލަ ބުނެފައެއް ކުރެވިފައިވާ ނުކުތާތަކެއް ކަމަށް، އެ ދަޢުވާގެ ބުނާގޮތް އިސްތިއުނާފު ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިފައިވާތީ، އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވެފައިވާތީ އެ ބުނެފައި ނިޔާއި ބުނާގޮތަށް ފައިބައިފާނެކަމަށް،

iii. މި ދަޢުވާގައި ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކަކީ އެއް ފަރާތެއްކަމަށްވާތީ، ދައުވާލިބޭ ފަރާތަކީ މާލީ ޖުމްހޫރިއްޔާ ލިމިޓެޑް ކަމަށްވާތީ ނަމަވެސް މިހާރު ހުށަހެޅިފައިވާ ދަޢުވާގައި ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި ދައުލަތް ހިމަނާފައިވާ ފާއިތުވި ނުކުތާގެ ނުވަތަ އިޖުރާއަތުގެ ބާރުން ނަގައި ގޮތުގައި ހިމެނުމުގެ ސަބަބުން ކަމަށްވާތީ، ކޯޒް އޮފް އެކްޝަން އެސްޓޮޕަލް (Cause of action estoppel) މި މައްސަލައަށް ތަތުބީޤު ކުރެވޭނީ އިސްލާ ބައްލަވާފައިވާ ކަންކަމުގެ އިތުރުން ހިނގުނު ހިންގުމުންދާ ދަޢުވާގައި އެދޭ ފަރާތަކީ ދައުވާކުރާ

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު | މާލެ 20212 | ފޯނު: 3002700,3002701 | ރަޖިސްޓްރީ ފޯނު 3002702 | ފެކްސް: 3002704,3002703
ފެކްސް: 3323986 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv | ޓްވިޓަރ: @MVCivilCourt

ދަޢުވާއަކީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1073/Cv-C/2020 ދަޢުވާއާގައި ހުކުމުގައި ގޮތްކަނޑައަޅާފައިވާން ނުކުތާތަކެއްކަމަށްވާތީކަމަށެވެ،

iv. އިޖްރާއަތުގެ ނަހަމަ ބޭނުން ހިފުން (Abuse of process) މި ދަޢުވާއާއަށް ތަތްބީޤުކުރުމުގައި ކަންތައްތަކުގެ ހިނގާ ދަޢުވާދާއި އަސާސީ ދަޢުވާދު 1988 ގައި ނިމިސްޓްރީކުރިވެފައިވާކަމަށް، ދައުވާގައި ދަޢުވާދާއި ހިލާފަށް ފުރަތަމަ ފަހަރަށް ހިއްސާ ބަދަލުކުރިކަމަށް ދައުވާކުރާ ފަރާތުގެ ބާރުންކޮށްފައިވީ 2010 ވަނަ އަހަރުކަމުގައި، ދައުވާކުރާ ފަރާތުގެ ވަކީލުން މި ދަޢުވާއާގައި އެދޭ ފުރުޞަތަކީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1073/Cv-C/2020 (މަރުޙޫމް ރިޔާޟް އަލީ އާއި އިތުރު 5 ފަރާތެއް ވ. ގާރަލް ޖޭއަރިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް) ދަޢުވާއާގައި އެދުމުގެ ފުރުޞަތު އޮވެ އަދި އެކަށީގެންވާ ދިގުމުއްދަތެއް ގުޅިފައިވާތީ، މި މައްސަލައިގައި ރަސްމީ ކޯޓުގެ މަޝްވަރާ ބިނާވާ މައިގަނޑު 03 (ތިނެއް) އުސޫލުގައި ހިމެނޭ ސަލާމަތުކަން ފުރިހަމަވާތީ، ބެލެވިދާނަ ސަބަބުތަކަށް ގޮސްކަމަށް މި މައްސަލައަކީ މިހިސާބު ހުކުމްކުރެވިފައިވާ ކަމަށް ކުރިއަށް ނުގެންދެވޭނެ މައްސަލައެއްކަމަށް ކަނޑައަޅަދިނުމަށް އެދި ދައުވާލިބޭ ކަންތައްތަކުގެ ފަރާތުން އިޖްރާއީ ނުކުތާއެއް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

5- **އިޖްރާއީ ނުކުތާގެ ހުއްޖަތް:** ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ނަގާފައިވާ އިޖްރާއީ ނުކުތާގެ ޚުލާސާގައި، ދައުވާކުރާ ފަރާތުގެ ބޭނުންފައިވާ "ސިވިލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގައި އިޖްރާއީ ނުކުތާއެއް ނެގުމުގެ ގަވާއިދު" ގެ 02 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި އިޖްރާއީ ނުކުތާއެއް ނަގާނީ އެ މައްސަލައެއްގެ ފުރަތަމަ އަޑުއެހުމުގައި ނުވަތަ އެއާއި ވިދިގެން ދެންއޮންނަ އަޑުއެހުމުގައި ކަމާއި، އަދި އިޖްރާއީ ނުކުތާއެއް ނަގާނީ އެގޮތަށް ފުރަތަމަ އަންނަ ކަމަކާއި ގުޅިގެން ކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވާނަމަވެސް، މި މައްސަލައިގައި 08 ސެޕްޓެމްބަރު 2021 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ފުރަތަމަ އަޑުއެހުން ގުޅިގެން ބޭއްވުނު އަޑުއެހުމުގައި ބައިވެރިވި ދައުވާލިބޭ ފަރާތް ޖޭއަރިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން އިޖްރާއީ ނުކުތާއެއްގެ ގޮތުގައި މިހާރު ހުށަހަޅުއްވާ އިޖްރާއީ ނުކުތާތަކެއް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާނަމަވެސް، މިހާރު ނަގާފައިވާ އިޖްރާއީ ނުކުތާއަކީ ބެލެވިދާނަ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ނަގާފައިވާ އިޖްރާއީ ނުކުތާއެއްކަމަށް ނުދެކޭކަމަށާއި،

i. "ސިވިލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގައި އިޖްރާއީ ނުކުތާއާބެހޭ ގަވާއިދު" އުވާލައި ގަވާއިދު ނަންބަރު I(U)2022/6 "ސިވިލް ކޯޓުން ދައުވާ ނުވަތަ ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ގަވާއިދު" އަށް އަމަލުކުރަމުންދާތީ، މި މައްސަލައިގައި އިތުރު ވަގުތު އަމުރަކަށް އެދިފައިވާކަމަށާއި، 14 ޖަނަވަރީ 2022 ވަނަ ދުވަހު އެ ވަގުތު އަމުރަށް ގޮތުގެ ނިންމުމަކަށް ބޭއްވުނު އަޑުއެހުމަކުން ދައުވާލިބޭ މާލެ ޖޭއަރިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ޖަވާބުދީފައިވާކަމަށާއި، ބެލެވިދާނެ ގަވާއިދާއި އެއްގޮތަށް ދައުވާލިބޭ މާލެ ޖޭއަރިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން އިޖްރާއީ ނުކުތާއެއް ނަގާފައިވާ، މިގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިޖްރާއީ ނުކުތާއަކީ ގަވާއިދު ނަންބަރު

ދަ ސިވިލް ކޯޓު، އޯރިޗިޑްމަގު، މާލެ 20212 | ރިސެޕްޝަން ފޯނު: 3002700,3002701 | ފެމިލީ ފޯނު 3002702 | ސިވިލް ފޯނު 3002704,3002703
ފެކްސް: 3323986 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv | ޓްވިޓަރ: @MVCivilCourt

"ސިވިލް ކޯޓަށް ދައުވާ ނުވަތަ ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ޤަވާޢިދު" I(U)2022/6 އާއި ޚިލާފަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އިޢުތިރާޒީ ނުކުތާއެއްކަމުގައި،

ii. ދައުވާލިބޭ މާލަތު ޖުއަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ނަގާފައިވާ މައިގަނޑު ނުކުތާއަކީ، ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައަކީ މައުޟޫޢީ ގޮތުން ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ މައްސަލައެއް ނޫންކަމަށާއި، އެކަން ސާބިތުކުރުމަށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1073/Cv-C/2020 (މަރްޔަމް ރިޒްނީ އަލީ އާއި އިތުރު 5 ފަރާތެއް ވ. މާލަތު ޖުއަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް) ގެ ޝަރީޢަތާ ހަވާލާދީފައިވިނަމަވެސް، ގުޅުންހުރި (ދެ) 02 މައްސަލައެއް އެއްކޮށް ކުރިއަށްގެންދިއުމުގެ މަސްލަހަތު އޮތްކަމަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ފެނުމުން އެކަމަށް އެދިފައިވާނެކަމުގައި، ނަމަވެސް މި ދެ ޝަރީޢަތާ އެއް މަޖުލީހެއްގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އަދި ދައުވާލިބޭ އިތުރު ފަރާތެއް ހިމެނޭ މައްސަލައެއްކަމުންނާއި، މި 02 (ދެ) މައްސަލަ އެއްކޮށް ނިންމުމުގެ މަސްލަހަތެއްކަމުން ނުދެކޭކަމުން ބައްލަވާފައިވާކަން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1073/Cv-C/2020 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ 33 ވަނަ ނުކުތާއަށް ބެލުމުން އެނގޭން އޮންނަ ކަމަށް ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކުން ބުނެފައިވާކަމާއި،

iii. ހިނގަމުންދާ މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ވަގުތީ އަމުރުތަކާއި ގުޅިގެން އެތަން އަޅުއްވުމަށް ބޭނުންވާފައިވާ އަދި މައްސަލައަށް އަމަލުވާން ކައިރިފަދައިވަނީކަން ހުށަހަޅާފައިވާ އިލްތިމާސް ނުކުތާއަކީ ކޯޓުގެ އިލްތިމާސް ނަގައި ގޮތުގައި ބޭނުންކަން ނުހައްދު މަންފާއެއް ހުރިއޭ، މައްސަލަ އިތުރަށް ދިގު ދެމިގެން ގޮތުން އަދި ދައުވާ ބިނާވާ އަސާސް އެޢުގޮތަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުއްވުނުކަމުގައި،

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/25. (ބަރި ހޯލްޑިންގްސް (ޕީ.ވީ.ޓީ) ލިމިޓެޑް ވ. މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ (ދައުލަތް)) ގެ ޝަރީޢަތުގައި، ރަސްމީ ކޯޓުގެ މަޝްވަރާތަކުގެ ތެރެއިން އިސްތި އެސްޓޮޕަލް މި މައްސަލައަށް ތަތުބީޤު ކުރެވޭނެކަމަށް ދައުވާލިބޭ ބެނުފައިވާ ހުށަހެޅުމަށް ބަލާއިރު، މައްސަލައިގައި ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ މެދު ދައުވާ ބިނާވެފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ހިސާބާ އެންގެނެވޭ ގެންދަވާފައިވާ މައްސަލައިގައި ބަދަލުތަކާ ފާހަގަކުރެވޭ ޚިލާފަށް ގެންގުޅެ ބަދަލުތަކުއްކަމުގެ މައްސަލަ ކަމަށްވީ އެއީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1073/Cv-C/2020 ގެ ޝަރީޢަތުގައި އެއްވެސް ބަދަލުތަކާ ކުރިމަތިވާ ކަމުގެ ބައިތަކުގެ ބަދަލުތަކެއް ކަމުގައި، ކުރިން ހުށަހެޅުނު މައްސަލައާ މިހާރު ހުށަހެޅުނު މައްސަލައިގައި އަސްލު ވަރަށް ބޮޑުތަކެއް ހިމެނޭކަން އެނގެންއޮތުމުން، ކޯޓުން އޮތް އެކަށީގެން ރެސްޖުޑިކާޓާގެ އުސޫލު މި މައްސަލައަށް ތަތުބީޤު ނުކުރެވޭނެކަމުގައި، މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅުނު ދައުވާގައި ކުރިން ހުށަހެޅުނު އަސާސާ ތަފާތު ބަދަލުތަކެއް ހިމެނުމުން ބަލާއިރު ކަމާބެހޭ ހުށަހެޅުމަކީ އެކަމަށް ބަދަލު ދިނުންތަކަށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1073/Cv-C/2020 ގެ ޝަރީޢަތުގައި ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކުން އެދި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ނުހިމެނޭ ކުރިން ހުށަހެޅުނު ދައުވާއާ ގުޅުންހުރި މާއްދާތަކުގެ އެއްވެސް މައުޟޫޢު ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކުން ބިނާކުރެވިފައިވާ ބަދަލުތަކުން ގެ ޝަރީޢަތުގައިވެސް އެނގެން

ދަ ސިވިލް ކޯޓު، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ | 20212 | ގޮނޑުދޮށު ފޯނު: 3002700,3002701 | ސަބަބު ފޯނު 3002702 | ޗެނަލް ފޯނު 3002704,3002703
ފޯނު: 3323986 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv | ޓްވިޓަރ: @MVCivilCourt

އޮންނަނީކަމަށާއި، ދައުލަތަށް ބާރުދު އެއްވެސް ލިޔުއްވުމެއް އެ ދައުލަތުގެ ތޯރިއިން މިހާރު ހުރަހަކަށްވާ ދައުލަތުގައި ކުންފުނީގެ ރިޕޯޓާ ގުޅިގެން ފާހަގަކުރާ ކަންކަން ހުށަހެޅޭން އެއްވެސް ގޮތެއް ނެތްކަމަށާއި، އިޖުރާއަތުގެ ބޭނުން ނަގަމަ ގޮތުގައިރިވި ކަމަށްބަލާފައި އެއްވެސް އަސާސެއްނެތި އެ ދައުލަތުގެ ބޯޑުއިން މިކަންކަން އޮތް ހުށަހަޅާފައިވާނަމަކަމަށާއި، އެހެންކަމުން ބެންޗިމާރކް ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ދައުލަތުގެ ކުންފުނިން ފާހަގަކުރި ކަންކަމަކީ އިޖުރާއީ ނުކުތާއެއްނޫންކަމަށް ކަނޑައެޅުއްވައި މައްސަލައިގައި މަސްއޫލުގައި ގޮތެއް ކަނޑައަޅާ ދިނުމަށް ދައުލަތުން ފާހަގަކޮށްކަން އެދިފައިވެއެވެ.

-6 ދައުލަތުން މަގާމު ޓެޑަރސް ޕްރޮފައިލް ތިޖާރީއިން ނަގާފައިވާ އިޖުރާއީ ނުކުތާއަށް ސަމަރީއަތުން ރިޢާޔަތްކުރުމުގައި އަންނަނި ކަންކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.

(ހ) އިޖުރާއީ ނުކުތާ ހުށަހެޅުމުގެ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އިޖުރާއީ ނުކުތާއެއްކަމަށް ބެލޭ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއަށް ބަލާއިރު؛

i. "ސިވިލް ކޯޓުގެ ސަމަރީއަތުގައި އިޖުރާއީ ނުކުތާތަކަށް ޤަވާއިދު" އަދި ޤަވާއިދު ނަންބަރު I(U)2022/6 "ސިވިލް ކޯޓުން ދައުލަތާ ނުވަތަ ސަރުކާރު ހިންގުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ޤަވާއިދު" އާ ޚިލާފަށް ދައުލަތުން ފޯރުކޮށް އިޖުރާއީ ނުކުތާއެއް ނަގާފައިވާކަމަށް ދައުލަތަށް ފޯރުކޮށްދީފައިވަނީ ޤާނޫނީ ބަހައްޓަން ފާހަގަކުރާ މައްސަލައިގެ ސަބަބަކީ، މި މައްސަލައިގައި ދައުލަތުން ފޯރުކޮށް ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ކުރިން 03 (ތިނެއް) ދުވަހު އަދުލު ގުޅިގެން އަޑުއަހަން ބޭއްވިފައިވާތީ، އެއީ އެއްވެސް އަޑުއަހުމެއްގައި މި ނުކުތާ ފާހަގަކޮށްފައިނުވާތީ ކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

ii. މި ދައުލަތަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ފާސްވުމަށް އަމަލުގެ ކުރިން 13 ޖޫނާއީ 2021 ގައި ހުށަހެޅުން މައްސަލައެއްކަމުގައި، އެއީ އަމަލުކުރަމުން ދިޔަ ޤަވާއިދު ނަންބަރު I(U)2022/6 "ސިވިލް ކޯޓުން ދައުލަތާ ނުވަތަ ސަރުކާރު ހިންގުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ޤަވާއިދު" ކަމާއި، އެ ޤަވާއިދުގެ 89 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި އިޖުރާއީ ކަމެއް ފާހަގަކުރަނީ ކޮން ދައުލަތުގެ ޖަވާބު ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން ހުށަހަޅަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތުމުން، ދައުލަތުން ކުންފުނިން ހުށަހެޅި އިޖުރާއީ ނުކުތާ އަކީ މި މައްސަލައިގެ މަޝްވަރާގައި ދިފާޢު ނުވަތަ ޖަވާބު ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން ފާހަގަ ކުރި ނުކުތާއެއްކަން އެނގެން ނެތީ، އިޖުރާއީ ނުކުތާ ނަގާފައިވަނީ ބެންޗިމާރކް އުސޫލާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ކޯޓަށް އެނގެން ނެތްކަމެވެ.

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ޕަބްލިކް ފޯނު ނަންބަރު: 3002700,3002701 | ސެކިއުރިޓީ ފޯނު ނަންބަރު 3002702 | ރަޖިސްޓްރީ ފޯނު ނަންބަރު 3002704,3002703
ފެކްސް: 3323986 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv | ޓްވިޓަރ: @MVCivilCourt

(ނ) ރެސްޖުޑިކާޓާގެ އުސޫލުތަކަށް ބަލައި މި މައްސަލަ ކުރިއަށް ނުގެންދެވޭނެކަމަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދެންނެވި އެއް އުސޫލަކީ ބަލާއިރު،

i. ރެސް ޖުޑިކާޓާ (Res Judicata) ގެ މައިގަނޑު މާނައަކީ، އިޚްތިޞާޞް ލިބިފައިވާ ކޯޓަކުން ނުވަތަ ޓްރައިބިއުނަލަކުން ފަދަ ޝަރުޢީ ތަނަކުން ނުވަތަ ފަދަ ޝަރުޢީ ތަނަކުން ހިމެނޭ ފަދަ ކަމެއް (ނުވަތަ ކަންތައްތަކެއް) ގެ މައްސަލަ ނިހާއީ ކަނޑައަޅައިދިނަމަ، އަލުން އެ ނިންމުމާ ގުޅޭގޮތުން ނުވަތަ އެކަންތައްތަކާ ގުޅޭގޮތުން އިސްތިއުނާފު މަރުޙަލާގެ ބާރުން، އަލުން ދައުވާކުރުން މަނާކުރާ ޤާއިދާއެއްކަމުގައި، ރެސް ޖުޑިކާޓާގެ މަބްދައު ބިނާވެފައިވަނީ މައިގަނޑު 03 (ތިނެއް) އުސޫލެއްގެ މައްޗަށްކަމާއި، އެއީ؛ އިޝޫ އެސްޓޮޕަލް (Issue Estoppel) އާއި، ކޯޒް އޮފް އެކްޝަން އެސްޓޮޕަލް (Cause of Action Estoppel) އާއި އިޖުރާއަތުގެ ނަހަމަ ބޭނުންހިފުން (Abuse of Process)؛ ކަމާއި،

ii. އެގޮތުން، އިޝޫ އެސްޓޮޕަލް (Issue Estoppel) ތަޠުބީޤު ކުރެވޭނީ، މައްސަލަތަކުގެ މުހިންމު ބައެއްގެ ގޮތުގައި ހިމެނޭ ނުކުތާއެއް، އެ ނުކުތާ ހިމެނޭގޮތުން ނުވަތަ އެ މައްސަލަ ބަލާކޯޓު ދައުވާއެއް ކުރެވި، އެ ނުކުތާއާމެދު ނިންމުމެއް ނިންމާފައިވާނަމަ، އެ ދައުވާގައި ހިމެނުނު ފަރާތްތަކުގެ މެދުގައި އެހެން ދައުވާއެއްގައި، އެ (ކުރިން ގޮތް ކަނޑައެޅުނު) ނުކުތާއާމެދު އަލުން ގޮތް ކަނޑައެޅުން ހުއްޓުވިދާނެކަމާއި،

iii. ކޯޒް އޮފް އެކްޝަން އެސްޓޮޕަލް (Cause of Action Estoppel) ތަޠުބީޤު ކުރެވޭނީ، އުފެދިފައިވާ ދައުވާގައި ހިމެނޭ ނުކުތާއަކީ (ނުވަތަ ނުކުތާތަކަކީ) އޭގެ ކުރިން ހުށަހެޅުނު ދައުވާއެއްގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެއް (ނުވަތަ ނުކުތާތަކެއް) ކަމުގައިވާނަމަ، ފަހުން ހުށަހެޅުނު ދައުވާގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަކީވެސް ކުރިން ހުށަހެޅުނު ދައުވާގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތައް ކަމުގައިވާނަމަ، އަދި ފަހުން އުފެދިފައިވާ ދައުވާއަކީ އެއް މައްސަލައެއްގެ މައްޗަށް ބިނާވާ ދައުވާއެއްނަމަ، ކޯޒް އޮފް އެކްޝަން އެސްޓޮޕަލް މެދުވެރިކޮށް، އެ (ފަހުން ހުށަހެޅުނު) ދައުވާއާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުން ހުއްޓުވިދާނެކަމާއި،

iv. އިޖުރާއަތުގެ ނަހަމަ ބޭނުން (Abuse of Process) ހިފުމަކީ ނުވަތަ ރޫޙުތަކުގެ މައްޗަށް ނަޒަރުކުރާއިރު އިޝޫ އެސްޓޮޕަލް އަދި ކޯޒް އޮފް އެކްޝަން އެސްޓޮޕަލް ތަޠުބީޤު ނުކުރެވޭ ހާލަތްތަކުގައިކަމާއި،

v. އަދި އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު މައިގަނޑު އުސޫލުތަކުގެ އިތުރުން، 03 (ތިނެއް) އުސޫލެއް ހިމެނޭކަމާއި، އެއީ މައްސަލައެއް ހުށަހަޅާ ފަރާތަކާއި އެއްކަލަ މައްސަލައެއް ނިމި، އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރެވިދާނެކަމަށް، އެ މައްސަލައިގެ ވާޤިޢާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އާ މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުން މަނާކުރުމާއި، މައްސަލައެއްގައި ނިންމުމެއް ނިންމުމުން، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤުތައް ބާޠިލުވެގެންވެސް އެ ނިންމުމުގައި ކަމަށްވުން (Doctrine of merger) އަދި ކޯޓުތަކުން މައްސަލަ ހިންގުމުގައި

ގެންގުޅޭ އިޖުރާއަތުތަކުގެ ނަހަމަ މަންފާ ހުއްޖަވުމުގެ ޢާންމު އުސޫލުތަކަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/25 (ބަރީ ހޯލްޑިންގްސް (ޕީ.ވީ.ޓީ) ލިމިޓެޑް ވ. މޯލްޑިވްސް އިންލޭންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ (ދައުލަތް)) ފަސްޓްޕާޓީން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، ދެން ދެޕާޓީގެ މަޝްވަރާ މި މައްސަލައަށް ތަޠުބީޤު ކުރާއިރު ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވެފައިވާތީ ބަލާއިރު،

vi. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1073/Cv-C/2020 (މަރުޙަބާ ރިޒޯޓް ހިލީ އާއި އިތުރު 5 ފަރާތެއް ވ. މާލެ ޖުއެލްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް) ފަސްޓްޕާޓީގައި ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައިވެސް މި މައްސަލައިގައިވެސް ދައުވާކުރާ ފަރާތްތައްކަމާއި އަދި ދައުވާލިބޭ ފަރާތެއްގެ ގޮތުގައިވެސް މި މައްސަލައިގައި ދައުވާލިބޭ ކުންފުނި ހިމެނޭކަމާއި،

އެ ފަސްޓްޕާޓީން އެދިފައިވަނީ (1) ކުންފުނީގެ އާއްމު ޖަލްސާއެއް ބާއްވައި ކުންފުނީގެ ހިއްސާދާރުންގެ ދުރުގާއުކަ ކުންފުނީގެ ހިސާބު ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ކުންފުނީގެ ބޯޑު އަލުން އެކުލަވާލުމަށާއި (2) ކުންފުނީގެ ހިސާބުތައް، ކުންފުނީގެ އަހަރީބަޔާނާއި ދަރަނި އަދި ވިޔަފާރީގެ ގުޅުންތަކާއި، ކުންފުނީގެ އޮޑިޓަރުންގެ އެންގުމާއި މައްޗަށް ފަރުމާކުރުމަށް ކުންފުނީގެ އަހަރީ އާންމު ޖަލްސާއެއް ހަމަޖެއްސެވުމާއި (3) ކުންފުނީގެ ވިޔަފާރީގެ ފައިދާގެ ނިސްބަތުން ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކަށް ހިއްސާގެ ފައިދާގެ ޖުމްލަ މިހާތަނަށް ލިބެންޖެހޭ މިންވަރު މުސްތަހިއްޤު ޢަދަދުން ކަނޑައެޅުއްވުމާއި (4) ހިއްސާގެ ފައިދާގެ ގޮތުގައި ލިބެންޖެހޭ މިންވަރު ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކަށް އަދާކުރަން ހުކުމްކުރުން އެދިކަމުން އެ މައްސަލައިގެ ދައުވާ ފުރުން އޮންނަކަމާއި،

އެ ފަސްޓްޕާޓީން ކޯޓަށް ބުނެދީފައިވަނީ؛

'...ދަޢުވާލިބޭފަރާތުގެ ކުންފުނިންނަށް ޤާނޫނާއި، މާލެ ޖުއެލްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ދައުވާގައި ހިމެނޭ ހިއްސާދާރުންނަށް ނޯޓިސް ދީގެން މާލެ ޖުއެލްސް ޕްރައިވެޓްގެ އަހަރީ އާންމު ޖަލްސާތައް ބާއްވައިފައި ނުވާކަން އެނގެން އޮތުމުން، ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކުން އެދިފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ކުންފުނީގެ ބޯޑު އަލުން އެކުލަވާލުމަށާއި، ކުންފުނީގެ އަހަރީބަޔާނާއި ދަރަނި އަދި ވިޔަފާރީގެ ގުޅުންތަކާއި ކުންފުނީގެ އޮޑިޓަރުންގެ އެންގުމާއި މައްޗަށް ހިއްސާދާރުންނަށް އެކަންކަމާބެހޭ ގޮތުން ނިންމުމަށާއި، އަދި ކުންފުނީގެ ފައިނޭންޝަލް ތަނުގެ އަހަރީބަޔާނާއި ދަރަނި އަދި ހިއްސާދާރުންނަށް ހިއްސާކޮށް އެކަންކަމާބެހޭ ގޮތުން ނިންމުމަށާއި، އަދި ކުންފުނީގެ ފައިނޭންޝަލް ތަނުގެ އަހަރީބަޔާނާއި ދަރަނި އަދި ހިއްސާދާރުންނަށް ފައިދާ ބަހާ ނިސްބަތް ދެނެގަތުމަށް ކުޑަކޮށްވަރިއާއި މުސްތަހިއްޤު ޢަދަދު ފާލާއި ތަކުރާރުކުރަމުގެ ބައިވެރި ކުންފުނީގެ އަހަރީ އާއްމު ޖަލްސާ 30 ޖޫން 2022 ގެ ކުރިން ބާއްވުމަށް މާލެ ޖުއެލްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް އަންގައި،

ދަ ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯރިކިޑުމަގު 20212 | ޖެނެރަލް ފޯން ނަން: 3002700,3002701 | ސެކްޝަން ފޯން 3002702 | ހޮޓްލައިން ފޯން 3002703,3002704
ފެކްސް: 3323986 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv | ޓްވިޓަރ: @MVCivilCourt

މުސްތަޤްބަލްގައި އާޚިރު ރިޔާޒަން ބަލައި، ހިއްސާދާރުން ހިއްސާގެ ފައިދާގެ ގޮތުގައި ފައިސާ ނަގާފައިވާނަމަ، ދައުލަތުގައި ހިމެނޭ ހިއްސާދާރުންނަށް ހިއްސާގެ ނިސްބަތުން ފައިދާއަށްވާ ފައިސާ ހޯދުމަށް މާލެ ޖުއެލަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ހަވާލުކުރުމަށް އަންގައި، ހުކުމް ކުރެއްވިއެވެ.

މިފަދައިންނެވެ. އެހެންކަމުން، ބެންޗުމާރކް ޓެސްޓުއާއިން ކޯޓުތަކުގެ ޖުރިސްޑިކްޝަނުގެ ބޭރު އަމުން އުވާލުމުގައި، ކޯޓުތަކުގެ ޑޮމިސައިލު ތަނުގެ އަރަނިސާއި ދަރަނި އަދި ހިއްސާދާރުންނަށް ނިސްބަތުން ވިޔަފާރީގެ ފައިދާ ހޯދުމައި މުއާމަލާތް ގެންގުޅުން ކަނޑައަޅާފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

i. ހިނގަމުން މިދާ ފަސްއޮޅާގައި ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ އެދިފައިވާ ފަރުވާއަކީ، (1) ކޯޓުތަކުގެ ޖުރިސްޑިކްޝަނުގެ ބޭރު އުވާލާފާވާފައިވާ ކޯޓުތަކާބެހޭ ގާނޫނާއި އަދި ކޯޓުތަކުގެ ހިންގާ ގަވާއިދު ހިލާފުވާކަން ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށާއި (2) ކޯޓުތަކުގެ ހިންގާ ގަވާއިދު ހިލާފުން އުވާލާފައިވާ ޖުރިސްޑިކްޝަނުގެ ބޭރުން ހިއްސާ ބަދަލުކުރުމަކުން ކޯޓުފައިވާ އެންމެހައި މުއާމަލާތްތަކަކީ ބާތިލު މުއާމަލާތްތަކެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށާއި (3) 17 މެއި 1988 ގައި ކޯޓުތަކުގެ ހިއްސާ އުވާލާފައިވާ ގޮތަށް ކޯޓުތަކުގެ ހިއްސާގެ ތަރިކައިގެ ބެލެހެއްޓުން ދައުލަތަށް ކޯޓުތަކުގެ އިދާރާތަކަށް ހަވާލުކުރުމަށް އަމުރު ކޯޓުން އަމުރުކުރުމަށް އެދިފައިވާ ކަމެކެވެ. މި ދައުވާގައި އެދިފައިވާ (2) އަދި (3) ވަނަ ފަރުވާއަކީ ބެންޗުމާރކް ސިވިލް ކޯޓުގެ ފަސްއޮޅާގައި އެދިފައިވާ ކަމަކަށް ނުވާތީ، އިސްޓޮ އެސްޓޮޕަލް (Issue Estoppel) އަދި ކޯޒް އޮފް އެކްޝަން އެސްޓޮޕަލް (Cause of Action Estoppel) ގެ އުސޫލުގައިވާ ސަބަބުތަކާއި ފުރިހަމަ ވެފައިވާކަމަށް ބެލެވެން ނެތުމުން، އެ ދެ އުސޫލު މި މައްސަލައަށް ތަތުބީޤުކުރެވިދާނެކަމަށް ނުދެކެމެވެ.

ii. އިޖުރާއަތުގެ ނަހަމަ ބޭނުން (Abuse of Process) ހިފުމަކީ ނުވަތަ ނުންކަމުގެ މައްސަލަ ނަޒަރުކުރުމުގައި އިސްޓޮ އެސްޓޮޕަލް އަދި ކޯޒް އޮފް އެކްޝަން އެސްޓޮޕަލް ތަޠުބީޤު ނުކުރެވޭ ހާލަތްތަކުގައިކަމުގައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/25 (ބަރި ހޯލްޑިންގްސް (ޕީ.ވީ.ޓީ.) ލިމިޓެޑް ވ. ފޮރެޖީސް އިންޓަރނޭޝަނަލް އެސޯޓްސް (ދުއްވަތީ)) ގެ މައްސަލައިގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ؛

އެ އުސޫލަކީ ހުކުމެއް މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ނިންމުމުގައި ބޭނުންވާ ހުރިހާ ނުކުތާތަކެއް ހިމަނައިގެން ދައުވާކުރަން ޖާގަ ދޫކުރާ އުސޫލަކުން، އެގޮތުން، ދައުވާ ހުކުމަކާއިބެހޭ، މައްސަލައެއްގެ ބައި ބައި ވަކިވަކިން ހުށަހެޅުމުގެ ބަދަލުގައި އެއްކޮށް އެއް މައްސަލައެއްގެ ތެރޭގައި ހުށަހަޅަން ހުރި ހުރިހާ ކަމެއް ހުށަހަޅަން ވާނެއެވެ. މި އުސޫލުގެ ދަށުން (ވަކި ހާއްސަ ޙާލަތެއް ވަކިއެއްގައި ފިޔަވައި) ފަހުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ ބޭރުކޮށްލުމުގެ ފުރުސަތު އޮންނަކަމާއި،

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | މަޢުލޫމާތު ފޯނު ނަންބަރު: 3002700,3002701 | ޝަކުވާ ފޯނު ނަންބަރު 3002702 | ރަޖިސްޓްރީ ފޯނު ނަންބަރު 3002704,3002703
ފެކްސް: 3323986 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv | ޓްވިޓަރ: @MVCivilCourt

އިޖުރާއަތުގެ ނަހަމަ ބޭނުން ހިފުމާގެ މި އުސޫލީ އެއް މަޤްޞޫދަކީ ގުޅިގެން އެކި
ދަޢުވާތަކެއް އުފުލި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް، އެ ދަޢުވާތަކާ ގުޅިގެން ކޯޓެއްގައި ނިޔާދީ ނިމި ދުވަސްތަކެއް
ތަކުރާރުކުރަންޖެހުން ހުއްޓުވުމުގެ މަޤްޞަދުގައި، އާންމު މަސްލަހަތުގައި، ބާރުއަޅާފައިވާ އުސޫލެއްކަމުގައި، އެއީ
ކޯޓުގެ މަސްއޫލިއްޔަތާއި ބާރު ދެމެހެއްޓުމުގެ އިތުރުން، އަދި އިންސާފު ގާއިމުކުރުމުގެ ނިޒާމު އެކަށޭނަ އަވަސް
މިންވަރަކަށް، ވަކި ތަރުތީބެއްގެ ދަށުން، ހަރުދަނާ ހިންގުމުގެ މަޤްޞަދުގައި ބާރުއަޅާފައިވާ، އަދި ގާނޫނުން ލިއްބައިދޭ
ޙައްޤުތަކާއި ގާނޫނުގެ ވެރިކަމުގެ މަބްދައުތައް ދެމެހެއްޓުމަށް ކަމަށް ބެލެވިދާނެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފުލްބެންޗުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމެވެ.

iii. މީގެ އިތުރުން، ކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމުގައި އޮންނަ ހައްގު ބޭނުންކުރަނީ، ދެފަރާތުގެ
ދަޢުވާއާއި ހުއްޖަތު ދިފާޢުކުރުމުގެ ގޮތުން ނުވަތަ ދިނުމުގެ ގޮތުން ނުވަތަ އެއްވެސް އެފަދަ ކަމެއް
ކުރުމުގެ ފުރުސަތު ބޭނުންކުރަމުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ހުރިހަމަ، އެއީ އެކަމެއް ތަކުރާރު ފަރާތްތަކުގެ ހަމަހަމަކަމާއި އަދުލުވެރި
އިންސާފުވެރިކަމުގެ ބުރޫ ނަގާނެ ގޮތަކަށް، އެއީ މަގު ބޭއްވުމުގެ ބަދަލު ހިސާބުކުރުމުގެ ކޯޓުގެ ބޭނުން ނަހަމަ ގޮތުގައި
ހިފުމަށް ކަމުގައިވާތީ، ދަޢުވާ ބަލައިނުގަތުމުގެ އުސޫލު ދަށުން ބަލަން ޖެހޭކަމަށާއި، އަދި އެފަދަ ކަމަކަށް މަގުފަހިވާން ހުރި ދަޢުވާތަކެއް
ބަލައިގަތުމަކީ އެކަން އިޖުރާއަތުގެ ނަހަމަ ބޭނުންހިފުމެއް އަދި އިންސާފު ގާއިމުކުރުމުގެ މަގަށް ކޯޓުތަކުން ބޭނުންކުރެވޭ
ކުރަންޖެހޭ ކަމެއްކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/HC-A/375 (އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވ. ސްޓޭޓް
ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕީއެލްސީ) ޤަޟިއްޔާއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/SC-SJ/08
ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީއާއި،

iv. ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކުން އެދިފައިވާ ފަރުވާގެ ތަރުތީބުގައި 17 މޭ 1988 ގައި ކުންފުނީގެ
ހިއްސާ އެކުލެވިގެންވާ ގޮތަށް ހިއްސާގެ އަދަދު ތަޢުރީފުކުރުމަށް އެދިފައިވާއިރު، އެ ތާރީޚުގެ ފަހުން 04 ފަހަރަކުގެ
މަތިން ހިއްސާއަށް ބަދަލު ގެނެސްފައިވާކަމާއި، އެގޮތުން، 11 މޭ 2010 އާއި، 5 ޖަނަވަރީ 2014 އާއި 15
ޖުލައި 2015 އަދި 30 ޖުލައި 2015 ގައި ހިއްސާއަށް ބަދަލު ގެނެވިފައިވާކަމާއި،

v. ނަމަވެސް، 15 ޖުލައި 2015 އަދި 30 ޖުލައި 2015 ގައި ހިއްސާ ބަދަލުކުރި ކުރުން
ގާނޫނީ ގޮތުން ސައްޙަކަމުގައި ނުވާތީ އެ ދެ ނިންމުން ބާޠިލުކޮށް، ޖަނަވަރީ 2014 ގައި ހިއްސާއަށް އޮތް ގޮތަށް
ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް އެދިފައިވާކަމާއި، 2014 ގައި ހިއްސާ ބަދަލުކޮށްފައިވަނީ ރަޖިސްޓަރީކުރެވިފައިނުވާކަމަށް ބުނާ އެއްވެސް
އިޖުރާއަތަކަށް ނުވަތަ ކޯޓަކަށް މައްސަލަތައް ހުށަހަޅާފައިނުވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމަށް، ކުންފުނީގެ ދެފަރާތުން ހުރަހަށް
ޝަރީޢަތުގެ ދަޢުވާތަކަކީ މިފަދަ އަވަސް ގުޅިފައިވާތީ، ކަމާބެހޭ އިޖުރާއަތަކުން ނުވަތަ ކޯޓަކުން ހުށަހަޅާ ހަވާލު
ކުރިމަތިލި ކަމުގައިވާތީ، ކުންފުނީގެ ހިއްސާ އެކުލެވިގެންވާ ގޮތް ދަށުން ދެވަނަ ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން
ތަޢާރުފުކުރެވިފައިވާ، އެ ހިއްސާ ބޮޑު ދައުވާކުރުމުގެ ދަށުން މި މައްސަލަތަކުގައި ކަމުގައިވާތީ، އަދި 33

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު، މާލެ، 20212 | ޓެލެފޯން ނަންބަރު ފޯނު: 3002700,3002701 | ސެކިއުރިޓީ ފޯނު 3002702 | ރިސެޕްޝަން 3002704,3002703
ފެކްސް: 3323986 | އީމެއިލް: info@civilcourt·mv | ވެބްސައިޓް: www·civilcourt·gov·mv | ޓްވިޓަރ: @MVCivilCourt

ޤަބޫލުކުރުވިގެން، އެ ހިއްސާ އެކުލެވިގެންވާ ގޮތް ބަދަލުކުރަން އެދިފައިވާތީ މި މައްސަލައިން ކަމާއި، އެއީ 33 (ތިރީސްތިނެއް) އަހަރުކުރިގައި ކުންފުނީގެ ހިއްސާދާރެއް ގޮތަށް ކަމުގައިވާތީ، ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކުން ދައުވާ ހުށަހަޅާފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައިކަމުގައި ބެލެވެން ނެތްކަމެވެ.

vi. މައްސަލަ ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމުގައި ޝަރީޢަތުގެ ވަގުތު ސަލާމަތްވާނޭ ގޮތުގެމަތީން މައްސަލައިގެ ހުރިހާ ވާޤިޢާތްތަކެއް އެނގިގެން ދައުވާ ހުށަހެޅުމަކީ ޚަސްމުންނަށް، ވަކީލުންގެ ޒިންމާއެއްކަމާއި، އެއް މުޢާމަލާތެއްގެ ތެރެއިން އެތަކެއް ޝަރުޢީމަރުޙަލާތަކާ ހުރަސްކުރުމުގެ ފުރުސަތު އޮންނަ މައްސަލައެއްކަމުގައިވާއިރު، އެގޮތަށް އަމަލުކުރުމުންނާއި، ކުރިން ބަޔާނުގައިވާ މައްސަލައިގެ ނިންމުމަށް ސާފު ގޮތުންނާއި އަދި ނުސީދާ ގޮތުން އަސަރުކުރާ ފަދަ ގޮތަކަށް އަލުން ދައުވާއެއް ހުށަހަޅާފައި، ވަކި ވަކި ދައުވާތަކެއް ބައިބައިކޮށް ކޮޅި ކޮޅިކޮށް ހުށަހެޅުމަކީ ކޯޓާއި ޚަސްމުންގެ ވަގުތު ގެއްލިގެންދާނެކަމެއްކަމަށް ފެނޭ އިތުރަށް، މައްސަލަ އޮޅުން ބޮޅުން އަރާނެ ކަމަށްވާތީއާއި، އަދި މުދި މައްސަލައަކަށް އާޚިރު ނިންމުމަށް ވާސިލުވުމަށް ދިގުމުއްދަތެއް ހިނގައިދާނެކަމަށްކަމުގައިވާއިރު، ކުރިން ހުށަހެޅެން އޮތް ދައުވާއެއް ނުވަތަ ކުރިން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ދައުވާއެއް ނުވަތަ ހުށަހެޅި ދައުވާއެއްގެ ބަލަންޖެހޭކަމެއް ހިމެނިގެންވާކަމުން، މި އުސޫލުން މައްސަލަތައް ހުށަހެޅުމަކީ އެއްވެސް ގޮތެއްގައި ކޯޓުތަކުން ބަލައިގަންނާނެކަމަށް ނުދެކެމެވެ.

vii. މި ޤަޟިއްޔާގައި އެދިފައިވާ ފަރުވާގެ ތެރެއިން ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑު އަލުން އެކުލަވާލުމަށް ބެންކްރަޕްސީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާއިން ޙުކުމް ކަރުދާސްތަކުން އެނގެން އޮންނަނީ، ކުންފުނީގެ ހިއްސާ ބަދަލު ކޮށްފައިވާގޮތް ރަޖިސްޓްރީކުރަން ބޭނުން ހިއްސާ ބަދަލުކުރުމުގެ ނިންމުންތަކާއި ބާޠިލުކުރުމަށް ހުށަހެޅި ދައުވާއެއްކަމުގައިވާއިރު، ސިވިލް ކޯޓުގެ ބެންކްރަޕްސީ ޤަޟިއްޔާގައި ހިއްސާދާރުންނަށް ލިބެންވާ ހިއްސާގެ ފައިދާއާމެދު އަމުރުކުރަންވީ ގޮތް ކަނޑައަޅުވަން އެދިފައިވުމުން، އެކަމަށް ފަރުވާއެއް އެ ޤަޟިއްޔާއިން ދީފައިވާކަމަށް، އެހެންކަމުން، އެ ދައުވާއިން ބެލިފައިވަނީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި އިރު، ބެންކްރަޕްސީގެ ގޮތުގައި ތިބި ފަރާތްތަކަށް ސަބަބަ ފަރާތްތަކެއްކަން ދައުވާކުރާ ފަރާތްތަކަށް ސާބިތުކުރެވިފައި ބަލަންޖެހޭނެކަމެވެ.

(ނ) މި ޤަޟިއްޔާއިން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭ ފަރާތެއްނަމަ، ޙުކުމްކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ނިންމުމާ ދެކޮޅަށް ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވެއެވެ.

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ގުޅުއްވާނެ ނަންބަރު: 3002700,3002701 | 3002702 | 3002703,3002704
ފެކްސް: 3323986 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv | ޓްވިޓަރ: @MVCivilCourt

ހުކުމް

ދެންފަހު، މާލަމް ޖުއަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް (ދައުލަތް) އަށް ރައްދުވާގޮތަށް މއ. ތަސްނީމާގެ ފްލެޓް 02-01، މަރްޔަމް ރިޒްނީ ޢަލީ އާއި މއ. ތަސްނީމާގެ ފްލެޓް 03-01، ބަހާވާ ރިޔާމާ ޢަލީ، އާއި މއ. ތަސްނީމާގެ ފްލެޓް 01-06، ޢާއިޝަތު ޝަހްނީ ޢަލީ، އާއި މ. ޖިފާރިދޫ، މާލެ، ފާތިމަތު ޢަލީ އާއި އާމިނަތު ނަޝީމާ އާއި މއ. ތަސްނީމާގެ ފްލެޓް 04-01، އާމިނާ ޢަލީ، ހުށަހަޅާފައިވާ މި މައްސަލައިގައި، މި ދަޢުވާއަކީ މީގެ ކުރިން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1073/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާއިން ގޮތަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ މައްސަލައާ ގުޅުން އޮތް، އެ ޤަޟިއްޔާއިން ކޮށްފައިވާ ދައުވާގެ ބަޔާންތަކާ ގޮތުގައި ހިމެނޭ ދައުވާއެއްކަމުގައިވާތީ، އިޖުރާއާތުގެ ނުރަނގަޅު ބޭނުން ހިފުން (Abuse of Process) ގެ އުސޫލުގެ ދަށުން، މި މައްސަލައަކީ މިކޯޓު ހުށަހެޅިފައިވާ ގޮތަށް މިހިނދު މި ކޯޓުގައި ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ މައްސަލައެއް ނޫންކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މި މައްސަލާ ބަލައި ހުކުމްކުރީ

ޝާހިދާ އަބްދުއްސައްތާރު

ޤާޟީ

ސިވިލް ކޯޓު

މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ޞ: 2621

ގަސްތީސް ބިލްޑިންގ، ހުރާވީމަގު 20212 | ގުޅުއްވުން ފޯނަށް: 3002700,3002701 | ސެކްޝަން ފޯނު 3002702 | ރެކޯޑް ފޯނު 3002704,3002703
ފެކްސް: 3323986 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv | ޓްވިޓަރ: @MVCivilCourt